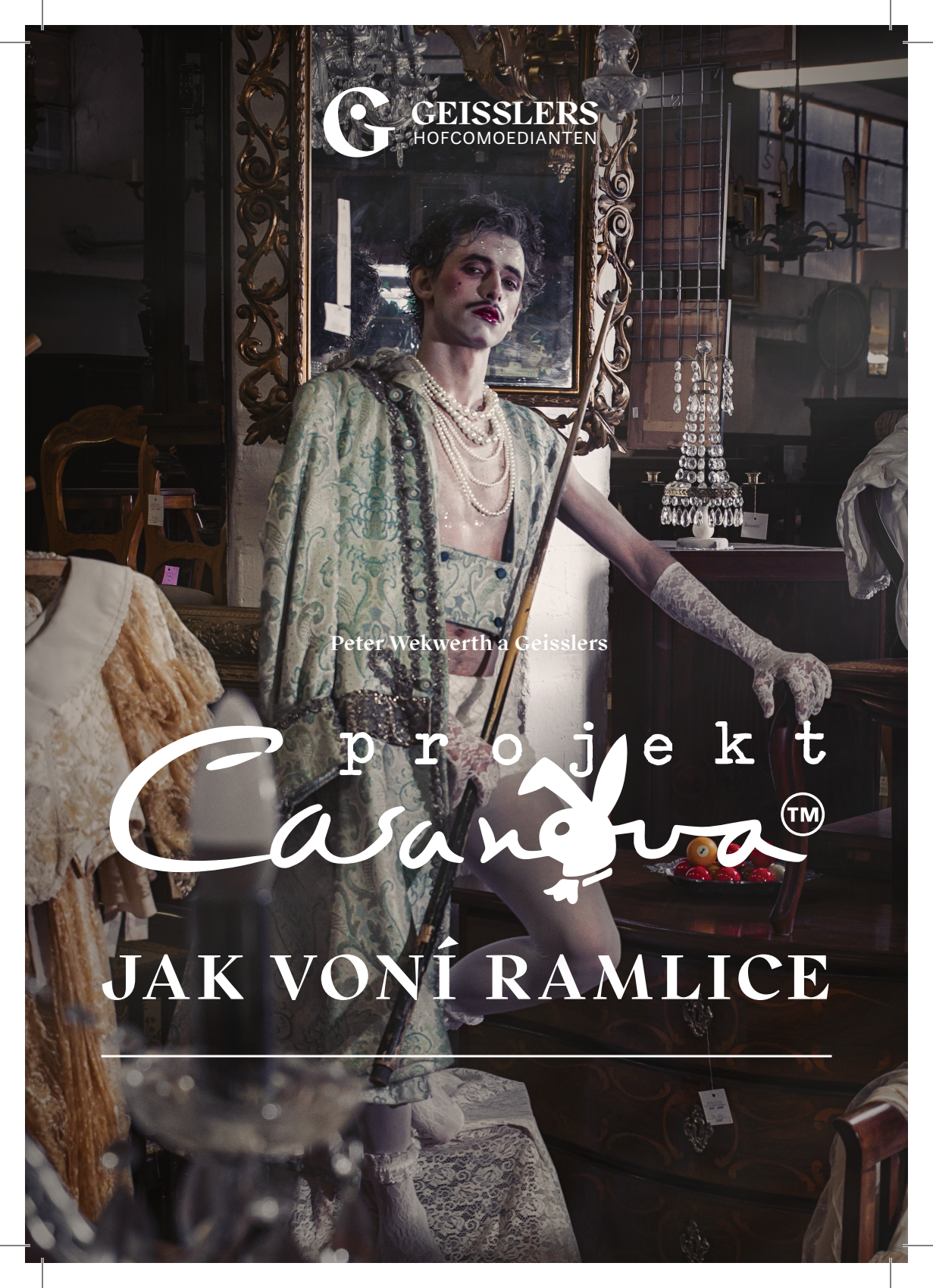

G GEISSLERS
HOF-COMOEDIANTEN

Peter Wekwerth a Geisslers

projekt
Casandra TM

JAK VONÍ RAMLICE

PETER WEKWERTH

a

 GEISSLERS
HOFCOMOEDIAN TEN

uvádějí

projekt
Casanova™

JAK VONÍ RAMLICE

„COPAK SMRT. DALEKO HORŠÍ JE TEN JEJÍ BRATŘÍČEK — STÁŘÍ!“
CO ZBÝVÁ Z LEGENDY, KDYŽ SE POMALU, ALE NEODVRATNĚ BLÍŽÍ JEJÍ KONEC?
DIPLOMAT. FILOZOF. SPISOVATEL. DOBRODRUH. SVŮDNÍK A BONVIVÁN.
KDYŽ ČAS ODFOUKNE OBDIV, SÍLU I PROSTŘEDKY —
JE TO JEŠTĚ TEN CASANOVA?

Inscenace o posledních dnech Giacoma Casanovy (1725—1798) na zámku Duchcov vznikla ku příležitosti 300. výročí jeho narození.

Projekt Casanova a Theaterkahn

Inscenace *Projekt Casanova: Jak voní ramlice* je součástí česko-německého projektu ve spolupráci s drážďanským divadlem Theaterkahn. Jeho vrcholem je divadelní zážitek na zámku v Duchcově v září 2025, tvořený dvěma inscenacemi tragikomické hry o posledních dnech Giacoma Casanovy od současného německého autora Petera Wekwertha *Casanova — Der Duft der Häsin* (*Casanova: Jak voní ramlice*). Každý z inscenačních počinů v provedení českého a německého souboru přináší odlišný kulturně-historický pohled na tuto osobnost a její recepci v německém a českém kontextu a především diametrálně odlišný umělecký a režijní přístup.

režie: Petr Hašek
jevištní úprava: Helena Koblischková a Petr Hašek
dramaturgie: Helena Koblischková
český překlad: Ondřej Staněk
scéna: Jitka Nejedlá
kostýmy: Kristýna Šrolová
hudba: Jan Skorunka
choreografie: Kamila Mottlová
text písně: citace z eposu Ludovica Ariosta Zuřivý Roland (1516),
překlad Josef Hiršal, upraveno
produkce: Žaneta Špánková a Natálie Škvarová

osoby a obsazení:

Giacomo Casanova — Vojtěch Franců
Friedemann Pütz — Lucie Valenová
Carlo Angiolini — Jiří Brnula
Míla Zajícová — Bartoloměj Veselý

premiéra: 19. a 20. 9. 2025 v Duchcově, 27. 9. 2025 v Praze

délka: 90 minut bez přestávky

V inscenaci se používají stroboskopické efekty.

Peter Wekwerth

Německý televizní režisér Peter Wekwerth studoval na filmové akademii v Babelsbergu, natočil mnoho televizních filmů a více než dvě stě epizod nejrůznějších seriálů, z toho asi devadesát populárního seriálu ARD *In aller Freundschaft*. Režíroval také několik úspěšných divadelních inscenací. Jako autor napsal několik scénářů k televizním a divadelním hrám, mimo jiné *Akt mit Lilie*, který v Drážďanech také režíroval společně s Ursulou Karusseit a Wolfgangem Winklerem.

Co je to ramlice?

Ramlice je označení pro samici králíka nebo zajíce. Slovo pochází z německého hovorového slovesa rammeln, což je poněkud vulgární výraz pro souložení.

Giacomo Casanova

(2. dubna 1725, Benátky — 4. června 1798, Duchcov)

**„POKUD JSTE NEUDĚLALI VĚCI HODNÉ TOHO, ABY SE O NICH PSALO,
NAPIŠTE ALESPOŇ VĚCI HODNÉ TOHO, ABY SE O NICH ČETLO.“**

Touto větou uvedl Giacomo Casanova jednu z kapitol *Historie mého života*, svých pamětí, které sepisoval na konci svých dní na zámku Duchcov. V té době jeho někdejší velikost a popularita pouze doutnala a on sám už ji dokázal živit pouze na stránkách svého rozsáhlého díla. Právě to bylo jediným rozptýlením, jež mu na duchcovském zámku zbylo. Hrabě Valdštejn Casanovovi na Duchcově svěřil funkci knihovníka a stal se tak posledním ochráncem umírajícího svůdníka, který pro něj už ale představoval spíše živou kuriozitu. Zámecké služebnictvo stárnoucího Casanovu nenávidělo.

Někdejší milovník, který za sedmdesát tři let svého života navštívil v době nevolnictví a omezených možností více zemí a urozených dvorů, než lecjaký cestovatel ve 21. století, ovládal hned několik evropských jazyků. Čeština mezi ně ale nepatřila, což mu závěr života na Duchcově dokázalo zkomplikovat.

— CO SE TÝČE MNE, UZNÁVÁM VŽDY, ŽE HLAVNÍ PŘÍČINOU VŠECH NEŠTĚSTÍ, KTERÁ MĚ STIHLA, JSEM BYL JÁ SÁM. PROTO JSEM SE S RADOSTÍ STAL SVÝM VLASTNÍM ŽÁKEM A POVAŽOVAL ZA POVINNOST MILOVAT SVÉHO UČITELE. —

— Giacomo Casanova: *Historie mého života* – překlad: Jindřich Pokorný, Odeon, Praha 1968

Dlouhá životní cesta — Benátky, Řím, Neapol, Bologna, Aix-en-Provence, Drážďany, Krakov, Moskva, Paříž, Vídeň, Praha a Duchcov — určitě vyvolává na první pohled obdiv. Na druhou stranu ale důvodem Casanova častého stěhování byly především intriky, podvody a excesy, kterých se dopouštěl na předních evropských dvorech. Mnohokrát byl uvězněn pro dluhy. Dokonce i ve svých milovaných Benátkách, kde se mu podařilo uprchnout z ostře střežené věznice Piombe, což velmi heroicky popisuje v knize *Můj útěk z vězení*, která mu přinesla velkou popularitu. V souboji o čest jedné baletky během svého pobytu na královském dvoře v Polsku těžce zranil polského hraběte. V Paříži se stal takřka přes noc milionářem, když dokázal zbohatnout na státní loterii — následně však upadl v nemilost Ludvíka XV., neboť svedl jednu z jeho milenek Madame de Pompadour, a zase neměl nic. Se svou finanční situací si vždy dokázal poradit a neváhal se přitom vydávat za médium, které umí komunikovat s astrálními bytostmi. Vcelku obstojný život tak žil pod patronací hraběnky z Amalfi, která vášnivě milovala alchymii. A kdykoliv mu došly peníze, stačilo pouze vyvolat anděla Uriela, který hraběnce vyjevil to, co zrovna potřebovala slyšet.

Jeho skutky nepřestávají fascinovat ani dnes. Velkou zásluhu na tom má sám Casanova, který se díky svým pamětem stal do jisté míry nesmr-

telným, a to si bezesporu přál nejvíc. Pravdou ale je, že tento intrikán, špion, milovník, který měl za svůj život údajně stovky žen, dobrodruh a cestovatel, zanechal ve svém díle především unikátní svědectví o končícím 18. století. Díky němu například víme, jaká byla hygienická, dopravní a bezpečnostní situace, jak vypadala tehdejší města, co se jedlo a jak vypadal každodenní život. Dokumentární hodnota jeho díla je tak nesporná, navzdory tomu, že přímo jím popisované osobní zážitky a dobrodružství nemohou být posuzované nekriticky.

„... tento muž byl bezesporu šarlatán, hráč, příživník, ale v tom nebyl ve své době žádnou výjimkou. Knížecí dvory byly v 18. století plny takových rytířů štěstěny nejrůznějšího ražení. Casanova byl jedním z nich, ale to, že jeho jméno neupadlo v zapomnění a stalo se symbolem určitého charakterového typu, dokazuje jeho výjimečné postavení: všechny ostatní převyšoval inteligencí, šarmem a jistou noblesou. Tomu zřejmě také vděčí za legendární přízeň, jíž se mu dostávalo u žen – stejně jako tomu, že dobře vypadal, byl dost chytrý, než aby v kontaktu se společníci podceňoval duševní spojení, že byl taktní, uhlazený, a z jeho vystupování vyzařovala okouzlující sebejistota.“

— **Ingeborg Harnisch, Verlag der Nationen** – součást textu Petera Wewertha: *Jak voní ramlice* (2024)

Když Casanova v roce 1798 zemřel, skončila s ním celá jedna éra. Zjemnělé a rozhárané rokoko už definitivně nahradil umírněný klasicismus

a především osvícenství, vůči kterému se Casanova několikrát ostře vymezil. Voltaire, Goethe, Diderot a další osvícenci byli v Casanovových očích zabití smyslností, kterou vždy stavěl nad vnímání světa rozumem.

— **LÁSKA JE DRUH ŠÍLENSTVÍ, NAD NÍMŽ NEMÁ MOC FILOSOFIE, JE TO NEMOC, KTERÁ MŮŽE ČLOVĚKA PŘEPADNOUT V KAŽDÉM VĚKU, A KDYŽ NĚKoho PŘEPADNE VE STÁŘÍ, JE NELÉČITELNÁ. NEVYSVĚTLITELNÁ LÁSKA! BŮH PŘÍRODY! NENÍ NIC SLADŠÍHO NEŽ JEJÍ TRPKOST, NIC TRPČÍHO NEŽ JEJÍ SLADKOST. BOŽSKÝ NETVOR, JEHOŽ LZE POPSAT JEN DEFINICEMI, KTERÉ SI VZÁJEMNĚ ODPORÚJÍ.** —

— **Giacomo Casanova: Historie mého života** – součást textu Petera Wewertha: *Jak voní ramlice v překlade Ondřeje Staňka*

Stejně jako smyslnost a požitky, zaujímá v jeho díle výsadní místo láska — nebo spíše úvahy o ní. Potkal spoustu žen a dostal se do jejich přízně. Využil spoustu mocných mužů, stal se jejich rádcem, důvěrníkem i chráněncem. Zemřel ale v naprostém osamění. Možná mu ke konci života, kdy měl na Duchcově spoustu času na závěrečné bilancování, skutečný cit a blízkost zoufale scházely:

„Vše, oč usilujeme, děláme jenom za tím účelem, abychom dokonaleji milovali. Myslíme, učíme se, pracujeme i odpočíváme právě proto, aby smysl našeho poslání na světě, láska, byl plnější.“

Casanova na Duchcově

Posledních třináct let svého života strávil Casanova na zámku Duchcov, ležícím nedaleko lázeňských Teplic. Ten patřil po tři staletí rodu Valdštejnů, a právě Josef Karel Emanuel z Valdštejna (1755—1814) zaměstnal Casanovu jako zámeckého knihovníka a zároveň hraběcího společníka. Na Duchcov Casanova přijel jako šedesátiletý a našel tu poslední útočiště poté, co byl opakovaně vykázán ze svých rodných Benátek.

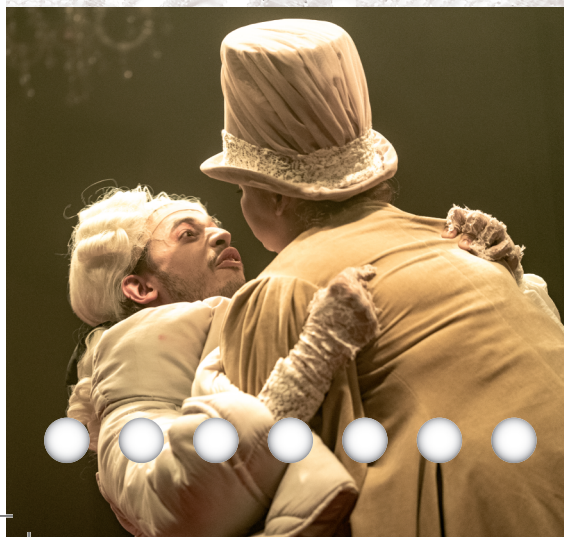
Roky ve valdštejnských službách pro něj ale nebyly příliš šťastné. Funkci knihovníka považoval za podřadnou, dobré vztahy neměl ani s ostatním osazenstvem zámku. Pro jeho výstřelky tu nikdo neměl pochopení, býval pokládán za přežitek mizející epochy a k jeho oblibě asi nepřispívalo ani to, že dostával výrazně větší plat než ostatní. Na zámku měl svůj služební byt, nejspíš poměrně skromný, podle dochovaných údajů žádal jen o dvě drobnosti, červená nebesa nad postelí a více polštářů. Potrpěl si také na dobré jídlo, a tak si nechával z ciziny dovážet olivy či čokoládu, po níž toužil pro její afrodiziakální účinky.

— PO CHVÍLI VYTRZENÍ SE NOVÝ OHEŇ VZNÍTL VE VŠECH NAŠICH SMYSLECH, A TEN JSME UHASILI V MOŘI NOVÝCH ROZKOŠÍ. (...) MOJE ŠTĚSTÍ VŠAK ZDVOJNÁSOBOVALO ŠTĚSTÍ, JÍMŽ JSEM JI OBDAŘOVAL, NEBOŤ BYLO VŽDY MOU SLABOU STRÁNKOU, ŽE JSEM NALÉZAL ČTYŘI PĚTINY SVÉ ROZKOŠE V POŽITKU, KTERÝ JSEM POSKYTOVAL PŮVABNÉ BYTOSTI, JEŽ MI JI SKÝTALA. BOHUŽEL, TENTO POCIT NÁS MUSÍ K STÁŘÍ PLNIT OŠKLIVOSTÍ, NEBOŤ STÁŘÍ SI DOVEDE POŽITEK OPATŘIT, NEDOVEDE JEJ VŠAK POSKYTOVAT. MLÁDÍ PRCHÁ PŘED STÁŘÍM, NEBOŤ JE TO NEJSTRAŠNĚJŠÍ NEPŘÍTEL. —

— **Giacomo Casanova: Historie mého života** – překlad: Karel Holub in *Salve Casanova Giacomo Girolamo, Retro Gallery 2021*

Na duchcovském zámku už mohl jen vzpomínat na svou dobrodružnou minulost a sepisovat její poněkud přikrášlenou verzi. Tak vznikly obsáhlé paměti *Historie mého života*, poskytující jedinečný vhled do života 18. století. Dále Casanova na Duchcově napsal také příběh svého slavného útěku z vězení, různá filozofická pojednání i román *Icosameron*.

Casanova zemřel v červnu 1798 jako tříasedmdesátiletý. Na Duchcově byl také pochován poblíž kaple sv. Barbory na hřbitově, který musel v 60. letech minulého století ustoupit těžbě hnědého uhlí. Casanovovy ostatky se tedy nedochovaly a připomíná ho jen náhrobní deska na kapli. Věnována mu je i expozice na duchcovském zámku, kde mohou v autenticky zařízených pokojích návštěvníci vidět jeho ložnici, rukopis i křeslo, ve kterém Casanova zemřel.

Nástin svého života napsal Giacomo Casa- nova 17. listopadu 1797 v Duchcově

„Matka mě přivedla na svět v Benátkách o Velikonocích, 2. dubna 1725. Večer předtím měla velikou chuť na raky. Jím je velice rád.

Při křtu mi dali jméno Jakub Jeroným. Až do osmi a půl roku jsem byl slaboduchý. Když jsem se zotavil z krvácení, které trvalo tři měsíce, poslali mne do Padovy, kde — vyléčen ze slaboduchosti — jsem se věnoval studiu, takže jsem se stal v šestnácti letech doktorem, oblékl kněžský šat a šel hledat štěstí do Říma.

Dcera mého učitele francouzštiny v Římě byla příčinou, proč mne vyhnal můj příznivec, kardinál Acquaviva.

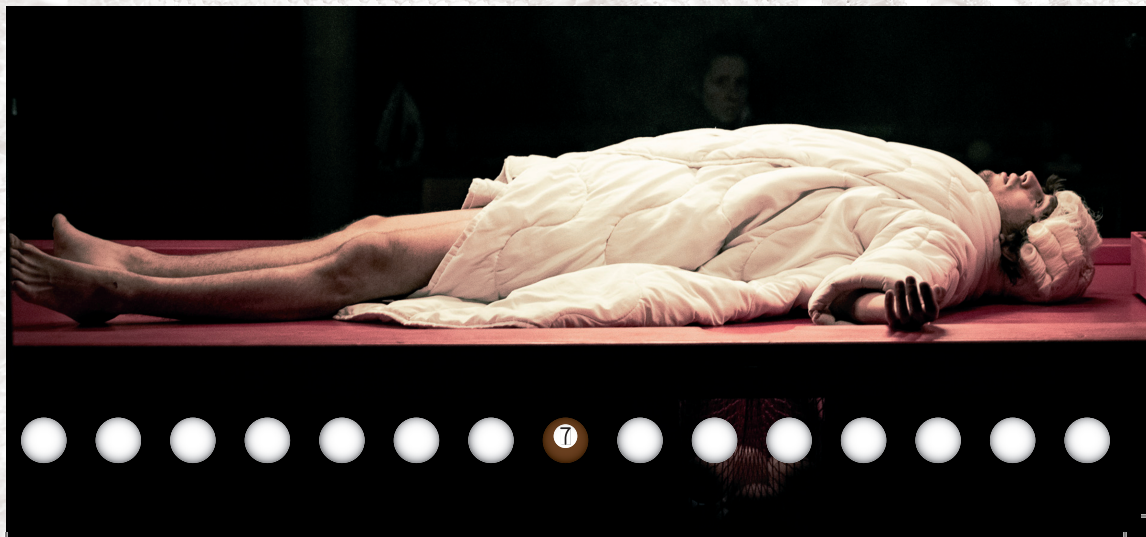
V osmnácti letech jsem vstoupil jako voják do služeb vlasti a odebral se do Cařihradu. Dva roky poté jsem se vrátil do Benátek, zanechal jsem čestného zaměstnání, zbrkle jsem se chopil nízkého zaměstnání houslisty; zošklivil

jsem se svým přátelům; avšak v tomto zaměstnání jsem nesetřval dlouho.

Jako jednadvacetiletého mne adoptoval jeden z předních benátských šlechticů, a jelikož jsem měl dost peněz, cestoval jsem po Itálii, Francii, Německu a do Vídně, kde jsem poznal hraběte Roggendorfa. Pak jsem se vrátil zpět do Benátek, kde mne o dva roky později dali benátský státní inkvizitoři zavřít z moudrých a spravedlivých důvodů do Olověných komor.

To je státní vězení, z něhož se ještě nikdy nikdo nezachránil; avšak mně se s pomocí boží podařilo po patnácti měsících utéci a odebral jsem se do Paříže.

Po dva roky jsem si počínal tak dobře, že jsem se stal milionářem; avšak přes to všechno jsem udělal úpadek. Šel jsem vydělávat peníze do Holandska, pak do Stuttgartu, kde mne potkalo neštěstí, pak jsem hledal štěstí ve Švýcarsku, pak jsem byl u pana de Voltaire, zažil jsem dobrodružství v Marseille, Janově, Florencii a v Římě, kde mne papež, Benátčan Rezzonico, jmenoval rytířem Lateránského řádu a apoštolským protonotářem. To se stalo roku 1760.

V témže roce mne potkalo štěstí v Neapoli. Ve Florencii jsem unesl jednu dívku a v následujícím roce jsem jel na kongres do Augšpurku, pověřen poselstvím od krále portugalského. Kongres se nekonal a po vyhlášení míru jsem přeplul do Anglie, odkud jsem následujícího roku 1764 musel pro veliké neštěstí odejít. Unikl jsem šibenici, ta by mne však nebyla zbavila cti. Byli by mne jenom oběsili. V témže roce jsem se marně pokoušel o štěstí v Berlíně a v Petrohradě; avšak našel jsem je až příštího roku ve Varšavě.

Po devíti měsících mne štěstí opustilo, protože jsem se bil v souboji s generálem Branickým. Prostřelil jsem mu břicho, ale během tří měsíců se uzdravil, což mne velice potěšilo. Je to statečný muž.

Donucen opustit Polsko, odejel jsem v roce 1767 do Paříže. Odtud mne přiměl k útěku zatykač a odejel jsem

do Španělska, kde jsem měl veliké neštěstí. Koncem roku 1768 mne uvěznil v barcelonské pevnosti, odkud jsem byl propuštěn po šesti nedělích a vypovězen ze Španělska. Mým proviněním byly noční návštěvy u místokrálovny milenky, veliké ničemnice. Když jsem na španělských hranicích unikl zákeřným vrahům, onemocněl jsem v Aix v Provinci; byl jsem jednou nohou v hrobě, protože jsem plival osmnáct dní krev.

V roce 1769 jsem ve Švýcarsku uveřejnil obhajobu benátského státního zřízení, která se skládala ze tří objemných svazků a byla namířena proti Amelotovi de la Houssaye.

V příštím roce mne poslal anglický vyslanec do Livorna, byl jsem vybaven dobrými doporučeními. Měl jsem v úmyslu plavit se do Cařihradu s ruskou flotilou, avšak admirál Orlov nepřistoupil na podmínky, na nichž jsem trval, a tak jsem změnil svůj plán a jel jsem do Říma, kde byl papežem Ganganelli.

Šťastná láska byla příčinou mého odjezdu z Říma do Neapole, avšak po třech měsících mne nešťastná láska přivedla zpět do Říma. Bil jsem se potřetí na kordy s hrabětem Medici, který zemřel před čtyřmi lety v Londýně ve vězení pro dlužníky.

Jelikož jsem měl hodně peněz, odebral jsem se do Florencie, dokud jsem nemusel na příkaz arcivévody Leopolda, který před čtyřmi nebo pěti lety zemřel jako císař (Leopold II.), opustit během tří dnů jeho země. Měl jsem milenkou, která se na mou radu stala markýzou M. v Bologni.

Unaven putováním po Evropě rozhodl jsem se poprosit státní inkvizitory benátské o milost. Z tohoto důvodu jsem se usadil v Terstu, kde jsem po dvou letech obdržel milost. Bylo to 14. září 1774. Můj návrat do Benátek po devatenácti letech byl nejkrásnějším okamžikem mého života.

V roce 1782 jsem se nepohodl s celou benátskou šlechtou. Na začátku roku 1783 jsem dobrovolně opustil nevědomou vlast a odešel do Vídně. Šest měsíců poté jsem odejel do Paříže s úmyslem usadit se tam; avšak pro zájmy svého bratra, který žil v Paříži již šestadvacet let, zapomněl jsem na

své vlastní. Osvobodil jsem ho z rukou jeho ženy a odvedl ho do Vídně, kde zůstal na naléhání knížete Kaunitze. Žije tam dosud, je o dva roky mladší než já. Já jsem vstoupil do služeb pana Forcariniho, benátského vyslance, a vyřizoval jsem mu korespondenci. Dva roky později zemřel v mém náručí na dnu, která mu napadla plíce. Rozhodl jsem se tedy odjet do Berlína a ucházet se o místo v akademii; avšak v polovině cesty, v Teplicích, mne zadržel hrabě Waldstein a zavedl mne sem do Duchcova, kde jsem doposud a kde podle všeho zemřu.

Toto je jediný nástin mého života, který jsem napsal, a svoluji, aby s ním bylo nakládáno podle uvážení. Nezaháním evangelium."

— Josef Polišenský: Historie života Jakuba Casanovy, Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Ústí nad Labem 1989

Vztah režiséra Petra Haška ke Casanovovi:

— Chtěl by ses setkat s Casanovou?
A v které fázi jeho života? O čem byste si povídali?

Kdo by se nechtěl potkat s touto ikonou inteligentního svůdníka? Ideálně bych se s ním rád potkal v jeho okouzlujícím období, kdy do svého 40. roku byl středem pozornosti téměř ve všech kulturních a politických centrech tehdejší Evropy. Ve své druhé fázi života (po čtyřicítce) už si spíše pouze přál být v centru dění. Moc by mě zajímalo, čím byl tak okouzlující? Myslím, že to bylo právě tím, že se s ním velmi nenuceně dalo mluvit úplně o všem, jeho paměť musela být ohromující. Pamatoval si všechno, informace a zkušenosti nasával jako houba a uměl je ve správnou chvíli využít. Vlastně bych rád vyzkoušel, zda bych také propadl jeho kouzlu osobnosti? Nějak mám však pocit, že bych odolal.

— Je Casanova barokní osobnost?

Myslím, že Casanova je spíše už takovým odpadlíkem baroka — osobností rokoka, které začalo hledat krásu zejména v pozemském světě. Důraz na emocionalitu, smyslnost, vášeň, nadsázku, teatrálnost a poezii mu však zůstal jako v baroku. Casanova určitě nepatřil mezi zastánce rodícího se osvícenského racionálního myšlení, i když byl asi i schopný matematik, stratég a ekonom.

— Čím tě překvapilo pracovní setkání s touto osobností?

Překvapilo mě, jak moc se člověk může stát „projektantem“ svého života, že člověk je mírou sebe sama a kam vede zhrzenost z okolního světa. „Projekt Casanova“ Casanovi nakonec vyšel — stal se nesmrtelným. A to je východiskem baroka!

— FASCINUJE MĚ, JAK MOC CASANOVA VĚŘÍ VE VLASTNÍ SVOBODU. SÁM K TOMU ŘÍKÁ: „ČLOVĚK JE SVOBODNÝ, ALE SVOBODU ZTRATÍ, JAKMILE V NI PŘESTANE VĚŘIT.“ —

— FASCINUJE MĚ, JAK DOBŘE A INTUITIVNĚ CASANOVA CHÁPE LIDI A JEJICH POHNUTKY A NENECHÁ SE JIMI OSLNIT. —

— FASCINUJE MĚ JEHO VZDĚLÁNÍ, STYL, VÝŘEČNOST A AMBICE. —

— *Ansgar Bach, znalec Casanovy, spisovatel a nakladatel*

— **CASANOVA V MĚ HŘE
ŘÍKÁ: KDO SPÍ NA RŮŽÍCH,
ČASTO SE PROBUDÍ V TRNÍ.
A PROBUDIL SE PRÁVĚ
V DUCHCOVĚ, KDE NA
SKLONKU ŽIVOTA BILANCUJE.
JDE MI O TOHLE BILANCO-
VÁNÍ. MÁ VĚTŠÍ OBEČNOU
PLATNOST, NEŽ JEHO ZLATÁ
ÉRA. —**

— **Peter Wekwerth, autor hry Jak
voní ramlice**

Vysvětlit Giacomovu osobnost či se k ní aspoň přiblížit se už pokusil bezpočet spisovatelů, filmařů i dramatiků. Úkol je to nikterak snadný, neboť tak rozmanitý a intenzivní život měl jen sotvakdo. Do svých šedesáti let neměl Casanova trvalé bydliště, neúnavně cestoval po téměř celé Evropě. Historikové spočítali, že tak urazil asi 35 až 40 tisíc kilometrů, většinou kočárem či koňmo, kdežto lodí jen v nevelké míře. Býval hostem králů, knížat a hrabat, dokonce i ruské carevny, s bezpočtem svých slavných současníků se setkal osobně či s nimi alespoň vedl korespondenci.

Mnozí lidé na celém světě si spojují jeho jméno především s rolí svůdného a vášnivého milence. To, že byl Benátčan, bývá zpravidla rovněž známo, stejně jako je mu přiznávána pověst dobrodruha a protřelého hráče.

Co ale víme o jeho tvorbě literární, o jeho filosofických myšlenkách, jeho diplomatických schopnostech,

jež uplatnil v nejrůznějších službách, co víme o jeho zájmu o lékařství či o znalostech teologických...?

Co víme o jeho rodině? Komu je známo, že středobodem jeho života byly nikoli Benátky, nýbrž spíš Drážďany? Na tamním katolickém hřbitově najdeme ještě dnes hrob jeho rodiny.

Jeho matka Zanetta tam působila polovinu svého života jako herečka, bratr Giovanni, vysoce nadaný malíř, byl spoluzakladatelem a později ředitelem Královské akademie umění, jeho sestra Marie bývala tanečnicí v Královské opeře. Giacomo býval v metropoli na Labi častým hostem, mnohdy po celé měsíce. Poprvé ve svých pětadvaceti letech, naposledy, když mu bylo sedmdesát.

Podzim svého života strávil na zámku Duchcov poblíž Teplic, nedaleko Drážďan. Hrabě Waldstein se v roce 1785 ustrnul, přijal tehdy již zchudlého světoběžníka a nabídl mu místo knihovníka ve své dvorní knihovně, stravu a ubytování. Sám mecenáš však pobý-

val na Duchcově jen zřídka. Casanova to měl v tomto odlehlém exilu těžké. Služebnictvo o něj pečovalo nedbale a chovalo se k němu nepřátelsky. Přiznejme ovšem, že Casanova také nebyl zrovna bezproblémovým hostem. Přesto však — tak hořký konec si přece jen nezasloužil.

Nakonec však našel v českém odloučení čas a klid na to, aby sepsal své paměti. Čítají asi 10 000 rukopisných stran. Strávil nad nimi mezi roky 1789 a 1798 devět let.

Byl pevně přesvědčen, že „Historie jeho života“ ho učiní nesmrtelným. Čas mu dal za pravdu.

Jistá věrná služka jako Míla na duchcovském zámku skutečně byla. Příběh s prstenem ovšemže doložen není a totéž platí i pro pikantní závěr.

Benátky, a dokonce ani Drážďany, Casanova už nespáčil, v krátké době, 4. června 1798, zemřel. Jeho poslední slova byla: „Žil jsem jako filosof a umírám jako křesťan“. Že byl křesťan, bychom mu přiznat měli, ale označení „filosof“ nebo „básník“ — jímž by byl býval rád — by bylo asi přece jen poněkud nadsazené.

Giacomo Casanova žil přítomným okamžikem, který si chtěl vychutnávat plnými doušky. Minulost a budoucnost nebyly tím, o co by se zajímal. Vizionářem se tedy nestal. Nicméně byl a zůstal jedním z nejvýznamnějších a nejsmyslnějších kronikářů své epochy.

Teprve v roce 1821 se nakonec dětem jeho synovce Carla podařilo prodat Casanovy memoáry lipskému nakladatelství Brockhaus. Vynesly velmi málo. Giacomo by se v hrobě obracel. Víc se ale usmlouvat nedalo.

Pak trvalo ještě téměř 150 let, než byly jeho zápisky souborně vydány. Do té doby platila všude různě přísná mravnostní pravidla a jim odpovídající cenzura.

Když Brockhaus v roce 2009 zavřel své brány — neboť kdo by dnes ještě potřeboval vázané lexikony? — vzpomněli si v nakladatelství na starý poklad v trezoru: originální rukopis Casanovových vzpomínek. Jistý francouzský mecenáš je získal za neuvěřitelných 7,5 milionu eur. Memoáry teď leží v dobrém stavu v Paříži v Bibliothèque Nationale. Mimochodem: za celou historii nakladatelství nebylo ještě nikdy za rukopisné záznamy zapláceno tolik peněz.

Není to pozoruhodné, že životní vzpomínky muže, jehož život financovali především dobrodinci, získal o 200 let později opět mecenáš? Vzpomínky Casanovy zůstávají bezpečně uloženy v muzeu a činí tak svého autora zřejmě skutečně nesmrtelným.

**— Doslov textu Petera Wekwertha:
Jak voní ramlice (2024)**

● Píseň Casanovy ●

Nastoupit musíš na další z tvých cest,
jít sám a zemi zcela opustit.
Tam v okruh Luny dej se proto vést,
k nejbližší z planet, jež k nám vrhá svět.
Protože lék, jež zapotřebí jest
k zmoudření blázna, jen tam je skryt.

Jiná jezera, řeky, nivy, stráně
jsou nahoře, než máme dole tady
a domy, velké, vskutku neslýchaně,
jež paladin nespatrił, byť jel všady.
Rozlehlé, pusté lesy tam jsou
v nichž neustále nymfy šelmy štvou.
Milenců slzy, vzdechy a vády,
zmarněný čas, jenž při hrách ztracený je,
lenochů nuda, s níž si neví rady,
a liché plány, z nichž žádný neožije,
prázdných tužeb jsou haldy tam i řady,
že jimi prostor zatarasený je:
to, co jsi zkrátka dole ztratil dřív,
najdeš tam, nahoru vystoupiv.

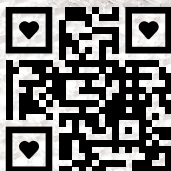

Jak člověk, jenž se vzbudí z noční můry,
když děsné tvary sen mu vyvolal,
ještě se diví, když už svítí shůry
slunce — a pánem smyslů zas se stal,
tak já, byť už jsem vyšel z poblouznění,
stojím tu udiven a v ohromení.

— **kompilace veršů z Ariostova
Zuřivého Rolanda (1516)**, kterého Casanova
uměl až do konce svých dní kompletně zpaměti
– překlad Josef Hiršal, úprava: Helena Koblischková,
režerše: Vojtěch Franců

Geisslers Hofcomoedianten

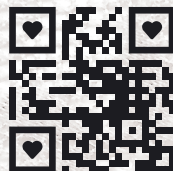
Geisslers Hofcomoedianten je nezávislý divadelní soubor, který ve své tvorbě propojuje barokní inspiraci s živým, současným divadlem. S autorskou svobodou mísí původní s novým, vzletné s přízemním, činohru, zpěvohru, loutkohru i tanec.

Více na
www.geisslers.cz

Poslouchej Geisslery na
jejich Spotify kanále, nebo
si kup CD Napříč — průřez
naší písňovou tvorbou.

Přečti si interaktivní knihu
Let's baROCK! (2023)
o tvorbě Geisslerů
a jedinečnosti baroka.

GH tipy

Vratislav Levínský z Olešnice / Geisslers: Tři ženy a zamilovaný lovec

Inscenace k 350. výročí narození významného barokního malíře Petra Brandla. „Není malíře od Rýna na východ slavnějšího nežli já. V střídmosti ať žijí ti, kterým Bůh nedal schopnost se radovat.“ Příběh muže, který mohl mít vše, kdyby...

Molière/Koblischková/Lully/Hanzlík/Geisslers: Krása střídá nádhru

Zrcadlo, zrcadlo, řekni, kdo je v naší zemi nejkrásnější mezi všemi? Krása, která svedla samotného Amora. Krása, která ženy uráží a muže dohání k šílenství. Adaptace nesmrtelného příběhu o Amorovi a Psyché vás zavede do světa bohů a jejich výstředních her. Volně podle Moliérový tragikomedie-baletu *Psyché*.

C. Eftimiadisová, H. Koblischková, L. Valenová: Rezavá Anna aneb Zač je toho kost!

Rezavá Anna umírá! Jak si zajistí místo v ráji, když celý život krutě vládla svým poddaným, hřešila a mrhala majetkem v hazardních hrách? Za každý hřích kousek svatého těla! Ochotný prodejce rád zalistuje ve svém katalogu, poradí a prodá. Kolik zaplatí Anna za své vykoupení? Z toho by mohl být vcelku (ne)slušný byznys. Tak ať žijí relikvie!

***Za poskytnutí rezidenčních prostorů pro
zkoušení děkujeme státnímu zámku Valeč.***

Projekt Casanova: Jak voní ramlice je 36. celovečerní inscenace souboru

23. sezóna GH 2024/25

ředitelka: **Kateřina Bohadlová**

umělecký šéf: **Petr Hašek**

dramaturgie: **Helena Koblischková**

PR a propagace: **Kateřina Hubertová**

produkce: **Natka Škvarová, Žaneta Špánková a Markéta Holmanová**

šéf techniky: **Vítězslav Koblischka**

Program připravili: **Kateřina Hubertová, Helena Koblischková,
Petr Hašek a Vojtěch Franců**

Fotografie: **Tomáš Glasberger a Lucia Kajánková**

Grafické zpracování: **Tomáš Glasberger a Vojta Rejl**

Za podporu děkujeme našim pravidelným dárcům
a členům mecenášského klubu Geisslers Hofcomoedianten.

I vy se můžete stát členy
našeho mecenášského klubu
a být součástí Geisslers rodiny!

MINISTERSTVO
KULTURY

Státní fond kultury ČR

ADLERSHOFER FUNDUS
TV AUSSTATTUNG & KOSTÜME

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV | ZÁMEK
DUCHCOV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV | ZÁMEK
VALEČ

Česko-německý
fond budoucnosti

Deutsch-Tschechischer
Zukunftsfonds

#nove
baroko

 GEISSLERS
HOF-COMÖDIANTEN